

> AKADEMISKE AFHANDLINGER

*Læge Ann-Dorthe Olsen Zwisler:***Cardiac rehabilitation – implementation in Denmark and presentation of a local model**

Ph.d.-afhandlingen om hjerterehabilitering udgår fra Kardiologisk klinik Y, H:S Bispebjerg Hospital og Statens Institut for Folkesundhed. Afhandlingen belyser implementering af hjerterehabilitering på danske sygehuse, og præsenterer en lokal model for integreret hjerterehabilitering. Afhandlingen er baseret på to videnskabelige arbejder, fem bogkapitler og en hjemmeside (www.hjerterehabilitering.dk).

Ifølge gældende danske kliniske retningslinjer skal patienter med iskæmisk hjertesygdom efter udskrivelse fra sygehuset tilbydes integreret hjerterehabilitering som en del af den samlede efterbehandling. De praktiske og videnskabelige erfaringer med hjerterehabilitering i Danmark har imidlertid været sparsomme.

På baggrund af en postomdelt spørgeskemaundersøgelse blandt landets 67 sygehuse fandt vi, at 36% af sygehusene i 1999 tilbød integreret hjerterehabilitering. Indholdet af tilbuddene varierede meget, og målrettede hjerterehabiliteringstilbud uden for sygehusene var særdeles sparsomme. En sammenligning med udbredelsen i andre lande tydede på, at Danmark var mindst fem år bagud i forhold til eksempelvis England og Tyskland.

Et treårigt evaluerings- og implementeringsprojekt, omfattende et klinisk randomiseret studie, blev igangsat i 1999. Evalueringsprojektet dokumenterer, at det er muligt at etablere et velfungerende lokalt hjerterehabiliteringstilbud i Danmark. Studiet har identificeret en række områder, som bør medtænkes i forbindelse med implementering af hjerterehabilitering. Hovedresultaterne fra det randomiserede studie, der omfatter i alt 770 patienter, opgøres aktuelt. Resultaterne vil bidrage til udviklingen og implementeringen af integreret hjerterehabilitering i Danmark.

Forf.s adresse: Statens Institut for Folkesundhed, Øster Farimagsgade 5, DK-1399 København K. E-mail: ado@si-folkesundhed.dk
 Forsvaret finder sted den 16. december 2004, kl. 13.30, Dagligstuen, Sygeplejeskolen, H:S Bispebjerg Hospital.
 Bedømmere: *Marianne Schroll*, *Joep Perk*, Sverige, og professor *Rod Taylor*, England.
 Vejledere: Cand.stat. *Mette Madsen*, *Bjarne Sigurd*, mag.scient.soc. *Lars Iversen* cand.stat. *Henrik Brønnum Hansen*.

*Læge Christian Søborg:***Genetic susceptibility of tuberculosis**

Ph.d.-afhandlingen omfatter tre videnskabelige artikler og udgår fra et tværfagligt samarbejde mellem Klinisk Immunologisk Laboratorium og Epidemiklinikken, H:S Rigshospitalet.

Formålet med afhandlingen er at undersøge betydningen af genetiske faktorer hos mennesker for progression/udvikling af sygdommen tuberkulose. Udvalgte polymorfier i generne *solute carrier 11a1 (slc11a1)*, mannosebindende lektin (*mb12*) og vitamin D-receptor (*vdr*) blev udvalgt. Case-kontrol-studier blev udført i populationer fra henholdsvis Europa (Danmark) og Afrika (Tanzania).

Blandt danske tuberkulosepatienter (n=104) var bærere af variantalleler i *slc11a1*-genet ved loci 5'(CA)n og INT4 signifikant associeret med mikroskopipositiv tuberkulose (χ^2 henholdsvis p=0,047 og p=0,0004, 2 df), sammenlignet med mikroskopinegativ tuberkulose-patienter. Desuden var danske individer med lavt niveau af funktionelt MBL signifikant »beskyttet« mod klinisk tuberkulose blandt danske patienter sammenlignet med kontroller (χ^2 , 2 df, p= 0,032).

I Tanzania kunne vi kun genfinde en signifikant association til variantallel 5'(CA)n og klinisk tuberkulose (38% vs. 30% odds ratio 1,4 95%: 1,1-1,9, p=0,014) blandt 443 dyrkningsverificerede pulmonale tuberkulosepatienter og 426 etnisk matchede kontroller.

Afhandlingens hovedresultater antyder, at polymorfier i *slc11a1*-genet kan have betydning for udvikling/progression af sygdommen tuberkulose i to etnisk forskellige populationer, samt at lavt MBL i serum kan virke beskyttende mod tuberkulose i Europa. Disse resultater kan være med til en bedre forståelse af patofysiologien for udviklingen af tuberkulose hos mennesker, samt være et afsæt for udviklingen af nye terapeutiske tiltag mod denne epidemiske sygdom.

Forf.s adresse: Brovænget 12, DK-2830 Virum. E-mail: borg1@dadlnet.dk
 Forsvaret finder sted den 17. december kl. 14.30, Auditorium B, Teillum-bygningen, Frederik V's vej 11, København.
 Bedømmere: *Jens Ole Nielsen*, *Håkan Miørner*, Sverige, og *Harald G. Wiker*, Norge.
 Vejledere: *Åse Bengaard Andersen*, *Peter Garred* og *Arne Svejgaard*.

